

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 8. december 2018

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 183 (MOF alm. del) stillet den 13. november efter ønske fra Trine Torp (SF)

Spørgsmål nr. 183

Vil en fastsættelse af grænseværdier for pesticider og pesticidrester ud fra en sundhedsvurdering af hvert enkelt stof i stedet for en fælles grænseværdi øge eller sænke kombinationseffekten i en negativ retning, og hvordan vil det i givet fald skulle administreres?

Svar

Kravværdien for et pesticid og relevante nedbrydningsprodukter fra pesticider i drikkevand er fastsat til 0,1 mikrogram pr. liter i EU's direktiv for drikkevand. Drikkevandsdirektivet er totalharmoniseret, og derfor kan drikkevandsgrænserne ikke hæves. Man kan dog sænke kravværdien for drikkevandet med baggrund i konkret sundhedsmæssig viden.

Grænsen på de 0,1 mikrogram pr. liter for drikkevand og grundvand er politisk fastsat ud fra den laveste koncentration, det var muligt at måle, da drikkevandsdirektivet blev udarbejdet. Kravværdien er dermed ikke fastsat ud fra en sundhedsmæssig risikovurdering. Når man i visse tilfælde (ved fund af pesticider i vandboringer over kravværdien) beregner en sundhedsmæssigt baseret grænseværdi, er den i langt de fleste tilfælde betydeligt højere end de 0,1 mikrogram pr. liter.

I forbindelse med indtag af forskellige pesticider fra fødevarer, summeres indtaget, når man skal vurdere risikoen for kombinationseffekter. Denne metode anvendes af DTU Fødevareinstituttet på baggrund af anbefalinger fra EFSA og underbygges af resultater fra Miljøstyrelsens bekæmpelsesmidelforskningsprogram. Den samme tilgang vurderes at være brugbar for drikkevand. Ud fra den nuværende viden, er det vurderingen i forhold til pesticider/pesticidrester i drikkevand, at de vil findes i så lave niveauer, at det ikke vil give anledning til såkaldte synergetiske effekter. Det vil sige, hvor det ene stof kan forstærke effekten af et andet stof, og man dermed vil undervurdere risikoen ved at summere eksponeringerne.

Hvis man ændrede kravværdifastsættelsen til at være sundhedsmæssigt baseret for hvert enkelt stof, ville det øge risikoen for kombinationseffekter (også kaldet "cocktail-effekter") af eventuelt flere stoffer i drikkevandet, fordi kravværdien for hvert enkelt stof i langt de fleste tilfælde vil være betydeligt højere end de eksisterende kravværdier. Dermed vil beskyttelsesniveauet generelt blive sænket. Hvis der for ikke-relevante nedbrydningsprodukter fastsættes en højere kravværdi på op til 0,75 mikrogram/liter jf. Pesticidaftalen 2017-2021, vil det ikke være en sundhedsmæssigt baseret grænseværdi. Det vil stadig være en politisk fastsat værdi og det kan kun ske efter en konkret vurdering, hvor der er en række krav til hvilke undersøgelser, der skal foreligge. Desuden skal der tages hensyn til mulige kombinationseffekter.

Idet det ikke er muligt at hæve kravværdierne for drikkevand for pesticider og relevante nedbrydningsprodukter i henhold til drikkevandsdirektivet, er de administrative konsekvenser ikke vurderet nærmere.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Lea Frimann Hansen